

25.5.2026

VN/16687/2026

VN/16687/2026-YM-1

Brev till Tillstånds- och tillsynsverket om fibercementskivor i balkongräcken

Olycksutredningscentralen informerade den 21 maj 2026 om en olycka som inträffade i Helsingfors i september 2025, där en person omkom efter att ha förlorat balansen, ramlat genom skivan i ett balkongräcke i ett höghus och fallit från balkongen till marken.

Olycksutredningscentralen har utfört hållfasthetsprov, och utifrån resultaten konstaterar centralen i sitt meddelande att balkongräckesskivor av fibercement inte är säkra och att de inte hindrar fall från balkongen. I meddelandet har Olycksutredningscentralen lämnat en anmälan om olycksrisk gällande balkongskivans konstruktion till miljöministeriet och Helsingfors stad (byggnadstillsynen). Olycksutredningscentralen uppmanar tillsynsmyndigheterna att vidta tillsynsåtgärder för att främja balkongsäkerheten. Anmälan om olycksrisk riktas dessutom allmänt som offentlig delgivning till byggnadstillsynen i städer och kommuner och till bostadsaktiebolag.

Säkerhetsutredningen pågår fortfarande, och enligt meddelandet förväntas den bli färdig hösten 2026.

Läs Olycksutredningscentralens meddelande av den 21 maj 2026: [länk](#)

Rekommendation till Tillstånds- och tillsynsverket om information till kommunernas byggnadstillsynsmyndigheter

Miljöministeriet anser att detta är en säkerhetsrisk med riksomfattande verkningar och att kommunernas byggnadstillsyn ska informeras om anmälan om olycksrisk. Därför ska Tillstånds- och tillsynsverket informera kommunernas byggnadstillsynsmyndigheter, så att byggnadstillsynsmyndigheterna kan vägleda dem som påbörjar byggprojekt att ägna särskild uppmärksamhet åt att kraven på räcke-konstruktioner uppfylls i pågående tillståndspliktiga byggprojekt. De som påbörjat byggprojekt ska säkerställa att sådana räckeskonstruktioner som byggs av fibercementskivor uppfyller kraven. Vid behov kan byggnadstillsynsmyndigheten kräva en extern granskning i enlighet med 115 § i bygglagen.

Kraven på räckeskonstruktioner

Enligt 34 § i bygglagen (751/2023) ska den som påbörjar ett byggprojekt se till att byggnaden på det sätt som användningsändamålet förutsätter projekteras och uppförs så att det är tryggt att använda och att underhålla den. Byggnaden och dess utomhusmiljö och förbindelsegångar får inte vara förknippade med oacceptabel risk för olycka eller skada. En motsvarande bestämmelse fanns tidigare i 117 d § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999).

I miljöministeriets förordning om säkerhet vid användning av byggnader (1007/2017), som utfärdats med stöd av 117 d § i markanvändnings- och bygglagen, föreskrivs om de allmänna krav som gäller

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

räcken, räcketts höjd och räcketts skyddande del. Ett räcke ska vara säkert och bära de laster som riktas mot det under hela konstruktionens livslängd.

Enligt 31 § i bygglagen ska den som påbörjar ett byggprojekt se till att byggnaden med beaktande av användningsändamålet projekteras och uppförs så att konstruktionerna är hållfasta och stabila, lämpar sig för förhållandena på byggplatsen och håller byggnadens hela planerade livslängd. Projekteringen och dimensioneringen av de bärande konstruktionerna ska bygga på reglerna för konstruktionernas mekanik och allmänt godtagna projekteringsgrunder eller på tillförlitliga provresultat eller andra tillgängliga uppgifter. Byggnader ska uppföras med lämpliga byggprodukter med avseende på konstruktionernas hållfasthet och stabilitet. En motsvarande bestämmelse fanns tidigare i 117 a § i markanvändnings- och bygglagen.

Med stöd av 117 a § i markanvändnings- och bygglagen har miljöministeriet utfärdat förordningen om bärande konstruktioner (477/2014). Förordningen tillämpas också på planering och uppförande av sådana konstruktioner som är betydande med tanke på säkerheten när en skada på dem kan medföra fara för personsäkerheten. Till exempel räcken är sådana konstruktioner. Enligt förordningen uppfylls de väsentliga tekniska krav som ställs på bärande konstruktioner när konstruktionerna planeras och genomförs i överensstämmelse med eurokoderna och de nationella val i miljöministeriets förordningar som hänför sig till dem. Projektplaneraren ska också beakta förhållandena på byggplatsen.

Om något annat system för projektering och genomförande tillämpas kan byggnadstillsynsmyndigheten begära att den som påbörjar ett byggprojekt ska påvisa för byggnadstillsynsmyndigheten att projekteringen och genomförandet uppfyller de väsentliga tekniska kraven avseende konstruktionernas hållfasthet, stabilitet, användbarhet och livslängd.

I förordningen om bärande konstruktioner föreskrivs det också om kraven gällande planeringen av konstruktionerna, konstruktionsplanerna och granskningen av dem samt byggprodukterna. I de förordningar om nationella val som hänför sig till eurokoderna föreskrivs det om de belastningar på konstruktioner som ska användas vid planeringen av bärande konstruktioner (4/16 Miljöministeriets förordning om nationella val beträffande volymvikter, egenvikt och nyttolaster för byggnader vid tillämpning av standarden SFS-EN 1991-1-1 och 7/16 Miljöministeriets förordning om nationella val beträffande vindlaster vid tillämpning av standarden SFS-EN 1991-1-4).

Den som påbörjar ett byggprojekt och projekterarna och arbetsledarna ansvarar för uppfyllandet av de krav som föreskrivs i bygglagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Myndigheternas byggnadstillsyn

Byggnadstillsynsmyndigheten enligt 100 § i bygglagen ska övervaka i lagen avsett byggande med tanke på det allmänna intresset samt för sin del se till att det som föreskrivs i bygglagen eller föreskrivs eller bestäms med stöd av den iakttas i samband med byggandet. Byggnadstillsynsmyndigheten ska sörja för behandlingen av tillstånd för byggande och tillstånd för andra åtgärder samt för sin del övervaka underhållet och skötseln av den byggda miljön och byggnaderna enligt vad som föreskrivs om saken. Kommunens byggnadstillsynsmyndighet ska också sköta den allmänna styrning och rådgivning i fråga om byggandet som behövs i kommunen.

Byggnadstillsynsmyndigheten kan bestämma att det utöver syn även ska förrättas andra inspektioner för att övervaka att tillståndsbestämmelserna, beskrivningarna eller de bestämmelser och föreskrifter som gäller byggande iakttas. Byggnadstillsynsmyndigheten kan bestämma om inspektionerna i tillståndet för byggandet, vid det inledande mötet eller av särskilda skäl under byggnadsarbetet. När tillståndsansökan behandlas eller under byggnadsarbetet kan byggnadstillsynsmyndigheten kräva att

den som påbörjar ett byggprojekt lägger fram en oberoende och kvalificerad sakkunnigs utlåtande om huruvida den planerade lösningen eller byggandet uppfyller föreskrivna krav.

Befintliga byggnader

Enligt 140 § i bygglagen ska en byggnad och dess omgivning hållas i sådant skick att den hela tiden uppfyller de sanitära kraven samt kraven på säkerhet och användbarhet. Det är byggnadens ägare som bär underhållsansvaret för byggnaden.

Enligt 141 § i bygglagen kan kommunens byggnadstillsynsmyndighet bestämma att byggnaden eller en del av den ska repareras eller att byggnadens omgivning ska snyggas upp om ägaren till en byggnad försummar sin underhållsskyldighet. Om byggnaden eller en del av den utgör en uppenbar fara för hälsan eller säkerheten, ska byggnadstillsynsmyndigheten förbjuda användningen av byggnaden eller en del av den eller bestämma att byggnaden eller en del av den ska rivas. Innan en reparationsuppsmaning ges kan byggnadstillsynsmyndigheten bestämma att byggnadens ägare ska lägga fram en undersökning om byggnadens skick för att utreda vilka reparationer som är uppenbart nödvändiga med tanke på hälsan eller säkerheten.

Myndigheterna informerar separat om eventuella åtgärder och rekommendationer angående befintliga byggnader. Eftersom säkerhetsutredningen fortfarande pågår är det förståeligt att människor är oroad och har frågor om säkerheten vid användningen av balkonger. Byggnadernas ägare, till exempel bostadsaktiebolagen, kan vid behov anlita en expert för att utreda detta. De som har frågor kan också kontakta byggnadstillsynsmyndigheternas allmänna rådgivning i kommunerna.

Jyrki Kauppinen

Byggnadsråd, direktör för enheten för byggnader och byggande

Tom Marjamäki

Specialsakkunnig

VN/16687/2026-YM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: